

креолізованого типу. *Визначено, що унікальність риторическої художественної афіши обумовлена взаємодією кодів різних семиотических систем, а також разновекторністю комунікативних інтенцій художественного і рекламного повідомлень, основу семантики яких складає відображення лінгвокультурної константи ART DE VIVRE à la française.*

Ключеві слова: французька художественна афіша, риторическа організація, креолізований текст, лінгвокультурна константа ART DE VIVRE à la française.

L. Klymenko, Cand. Phil. Sci., Research Staff Member
Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv

The Rhetoric of French artistic posters

The research highlights the French artistic poster's rhetorical peculiarities. The poster messages are analyzed as a variant of creolized texts. The French artistic poster's unique rhetorical character is conditioned by synergies of the different systems of signs as well as the multidirectional communicative strategies of artistic and advertisement messages. The linguocultural constant ART DE VIVRE à la française constitute the French artistic poster's semantic background.

Keywords: French artistic poster, rhetorical organization, creolized text, linguocultural constant ART DE VIVRE à la française.

УДК 821.161.2:81'42:398

Н. П. Ковтонюк, студ.
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ

СМИСЛОВИЙ КОНЦЕПТ КАРНАВАЛУ ЯК КОД ПРОЧИТАННЯ ДИСКУРСУ МАЙДАНУ

У статті проаналізовано дискурс Майдану в контексті широкого розуміння текстуальності та філософії карнавалу М. Бахтіна. Узятю до уваги не тільки вербально-графічний, вербально-фонетичний, візуальний, а й некодований архетипно-міфологічний ряди. Особливий акцент зроблено на сміховому началі та способах його вербалізації в дискурсі Майдану.

Ключові слова: дискурс, карнавал, текст, сміх, обсцентна лексика, архетип.

Явище Майдану, окрім суспільно-політичного значення, має ще й культурологічне, адже воно стало знаковим у концептосфері українського народу, сформувавшись також як естетичний та текстуальний простір. Різні аспекти Революції Гідності були

предметами наукових і журналістських досліджень у працях "Майдан. Революція духу" А. Мухарського, "Є люди" К. Бернадських, "Гамбіт надії" М. Слабошпицького, "Майдан. Хроніки недореволюції" І. Загребельного, "Літопис самовидця. Дев'ять місяців спротиву" О. Забужко, Г. Терен, "Українська історія, російська політика, європейське майбутнє" Т. Снайдера, "Мистецтво Майдану. Дослідження з соціокультурної антропології" Н. Мусієнко, "Майдан як симптом: травма, рана і крипта" Т. Гундорової та в збірці статей та есеїв "Majdan! Ukraine! Europe!". Незважаючи на те, що в деяких із них здійснено аналіз культурологічного плану цього явища як "вражаючого артефакту", що складається з перформансів та інсталяцій [11, 157], як "травматичного кічу" [6], проте відсутні спеціальні дослідження смислових вимірів семіосфери Майдану як текстуального простору. Цим і зумовлена актуальність статті. Метою дослідження є пошук адекватного коду прочитання та систематизації гетерогенного тексту Майдану, що створювався протягом листопада 2013 – лютого 2014 року.

Майдан у його культурологічному зрізі є дискурсом, "мовленням, зануреним у життя", невіддільним від екстралінгвістичних факторів (прагматичних, соціокультурних, психологічних) [3]. Проте читати його можна тільки позбавившись уявлення про текст як про синтагматичний ланцюг, що має презумпцію мовної кодованості. Варто відмовитися також і від розуміння цього поняття як сукупності знаків будь-якої семіотичної системи. У сучасній науці текст виведено за межі лінгвістики Ж. Деррідою, що зазначив: "...текстуальність є не лише властивістю окремих текстів, але й формою організації самого знання, графічною перкусією людського мислення... Реальність завжди є текстом: світ відкривається людині лише у формі текстів, історій про нього... Усе осмислюється в тексті, усе є частиною тексту, того тексту, яким є світ, та первісна текстуальність мислення, через яку і в межах якої народилася сама культура" [1] (пер. з рос. наш. – Н. К.). Отже, він екстраполюється як на матеріальні, так і на нематеріальні явища. Саме тому дискурс Майдану складається не тільки з кодованого гетероген-

ного тексту (фольклору (пісня "Горіла шина, палала"), публіцистики, обговорення в соціальних мережах, фотожаб, написів та зображень на парканах, асфальті, транспарантах), а й з некодованого тексту масової свідомості. Він розпадається на вербально-графічний (написи на транспарантах), вербально-фонетичний (гасла: *"Хто не скаче, той москаль"*, *"Студенти прийдуть – порядок наведуть"*), візуальний (малюнки на транспарантах, касках, фотожаби, стріт-арт) та архетипно-міфологічний ряди, які взаємодіють між собою, утворюючи єдиний інтерсеміотичний простір.

Гетерогенний текст Майдану можна перепрочитати за допомогою концепту карнавалу, який увів М. Бахтін, зазначаючи, що це свято *"було ніби тимчасовою перервою дії всієї офіційної системи з її заборонами та ієрархічними бар'єрами. Життя на короткий термін виходило зі своєї звичайної, узаконеної й освяченої колії у сферу утопічної волі"* [4] (тут і далі пер. з рос. наш. – Н. К.). Просторові та часові параметри Майдану задовольняють хронотопні вимоги карнавалу, який відбувається, як правило, на центральній площі міста в сакральний період народного свята, що протиставляється науковцем офіційному, обмеженому церквою [4]. Територія, де відбувалася українська Революція Гідності, була місцем, на якому анулювалися всі обмеження та реалізовувалася демократична утопія. Намагаючись витіснити мирний протест, представники влади передчасно привозить на площу ялинку, і відтоді семантичні рамки Нового року охоплюють дискурс Майдану, перетворивши його на урочисте очікування політичного Нового року – повної люстрації старого режиму. Це видно з плакату, на якому під зображенням В. Януковича та М. Азарова за ґратами написано *"Свято наближається"*. Таким чином акція нонконформізму перетворюється на народний карнавал, а привезене деревце поглинається його концептосферою й в умовах нової семантичної системи стає інсталяцією-символом під назвою *"Йолка"*. Українці ж повертаються до сакрального розуміння Нового року як *"реактуалізації космогонії, ... повторення часу спочатку, тобто відновлення доісторичного, "чистого" часу, що був у момент творення"* [9, 42], надаючи йому міфологічно-політичного значення: повне оновлення дер-

жавної системи та законів співжиття. Саме це свято є найбільш сприятливим для проведення всенародного карнавалу, оскільки передбачає травестії, концентрацію великої кількості людей в одному місці. Як відомо, Майдан не розходився аж до виборів, своєрідного символу політичного Нового року.

Карнавальні ознаки Майдану не закінчуються його хронотопними характеристиками. До них можна додати й наявність святової атмосфери, адже в листопаді та грудні 2013 року дискретність побутового часу була зруйнована гучним протестом-маскарадом з транспарантами, музикою, співом, переодяганням, і всеохопність цього явища, оскільки Майдани з'явилися майже в усіх містах України, а також травестію учасників, що прослідковується на першому етапі революції (дівчинка в масці коня, простий одяг політиків) і на другому (маски як засіб захвати обличчя від влади, уникнути переслідувань, каски, наліпки на одязі). Проте найголовнішою ознакою карнавалу стає долання соціальних чи ментальних бар'єрів, що забезпечує абсолютну рівність учасників, відсутність інтелектуальних та ієрархічних опозицій: "простий народ – інтелігенція", "підвладний – владний". Наприклад, Брати Капранови стверджували: *"Ми не маємо алергії на те, щоб постояти з кимсь поруч. Ми оцінюємо не людину, а її вчинки"* [5]. Юрій Андрухович під час дискусії на Лейпцизькому книжковому ярмарку 13 березня 2014 року зазначив, що статус літератора на Майдані нічим не відрізнявся від статусу інших: *"У нас із самого початку одне з гасел – "крапля в океані". Було страшно важливо стати людською, індивідуальною краплею в океані протесту. Ми зустрічалися там з багатьма колегами, ми перетиналися на Майдані, бо ми були саме тими краплями"* [15]. Свідченням того, що ієрархічно організована державна система на певний час припинила своє існування є й неавторитетний статус політиків на Майдані, адже учасники Революції Гідності протиставили їм своїх делегатів (саме так і почалася політична кар'єра В. Парасюка, М. Гаврилюка). Соціальний фільтр зрівняного в правах натовпу відсіяв усіх, хто протиставляв себе "простому народові". Єдиним способом утримати авторитет для політика залишалася маска радикального блаз-

ня-трикстера, якою скористався О. Ляшко. Створений ним імідж був спрямований на презентацію знакової в політичному просторі "єдності з народом" не тільки через простакуватість та словесну агресію, а й через вплив на національне несвідоме за допомогою експлуатації культурних, етнічних та державних кодів українців, адже вила є символічним утіленням їхньої ментальної суті як хліборобської господарської нації та контурним повторенням герба – Тризуба.

Концентрація великої кількості людей призводить до актуалізації масової свідомості, що реалізується в міфологічно-архетипному ряді дискурсу Майдану. Він представляється архетипами Нового року, блазня, ялинки, включає в себе й імена людей, що стали символічними, вийшовши за межі ідентичності зі своїм носієм. Так, дискурс Майдану містить багато зображень та цитат Т. Шевченка, С. Бандери. Згадуються тут і В. Стус, і В. Симоненко. Постать Т. Шевченка, що є елементом національної міфології, у концептосфері Майдану представляється порізному. Наприклад, І. Андрусак осмислює її в традиційно-народницьких рамках: *"Дух Шевченка просвічував і супроводжав всіх учасників наших визвольних змагань у їх боротьбі. Кожен революційний рух в Україні носив знамена Шевченкового післанництва, списаного в "Кобзарі" [2]. Самі ж протестувальники на смілилися деавтоматизувати використання етнотипу, зображаючи поета в позі лотоса та в буддійському одязі. Отже, майданівський карнавал травестує не тільки учасників дійства, а міфологізовані та сакралізовані постаті національного культурного простору.*

Обов'язковим атрибутом карнавалу є сміх, *"універсальний, направлений на все та всіх (й на самих учасників карнавалу)" [4]. Він "включає в себе момент перемоги не тільки над страхом перед потойбічними жахами, перед священним, перед смертю, – але й над страхом перед будь-якою владою, перед земними царями, перед земним соціальним верхом, перед усім, що пригнічує й обмежує" [4]. Утілюючись у вербальному, частково візуальному рядах дискурсу Майдану, він стає невід'ємним його елементом, виконуючи перш за все захисну функцію. Комічний ефект досягається мовними іграми (*"Народному кату народний**

каток" – про каток, який хотіли встановити представники влади на майдані Незалежності), паліндромами (М. Азаров – вора зам), паронимазією (тітушки – простітушки), використанням омонімів з різних суспільних контекстів (*"Шановний Вітя Ф! Ти впевнений, що під час складання присяги Президента ти клав на Конституцію України саме руку?"* – обіграно слово "класти", що в розмовному стилі стосується процесу дефекації).

Окремо слід розглянути мову Майдану, оскільки вона повністю відповідає типові "карнавального стилю", про який М. Бахтін говорить: *"Тут виробляються особливі форми мовлення й жесту, які є відкритими й вільними, не визнають ніяких дистанцій між співрозмовниками, не обмежуються звичайними (позакарнавальними) нормами етикету й пристойності"* [4]. Їй властиві фамільярні звертання (замість Віктор Федорович Янукович, "Вітя", "Яник"), порушення літературних норм. Особливе ж місце у вербальному просторі Майдану займає обсценна лексика, зокрема сексуалізми [8], що стосуються статевої сфери життя, та скатологізми [8], пов'язані з тілесним низом людини. В одному з інтерв'ю Л. Ставицька розглядає непристойні слова в контексті духовного опору українських письменників радянським лімітам: *"...Антитоталітарні настрої поширювалися, і письменник міг свій супротив несвободі – і мовній, і духовній – протиставити цю мову. Цей обсценний шар мусив презентувати модус вербальної свободи. Слововживання – як виклик, форма опору"* [14]. Аналогічно можна пояснити й появу нелітературного пласту лексики в дискурсі Майдану, проте тут актуалізується ще одна функція ненормативних слів – долання страху перед державною владою та силовими структурами шляхом *"пониження рангу опонента в соціальній ієрархії"* [9]. Під вербальний "обстріл", як правило, потрапляють політики та чиновники, адже карнавал перевертає соціальну піраміду: замість царя обирається король дурнів, блазень (усі сміялися з мови М. Азарова, названої "азірівкою" [18], помилок В. Януковича, тобто "янукізмів" [17]). Комічне виникає в результаті поєднання неподобного, тому в дискурсі Майдану з цією метою використано назви соціальних верхів та слова, що стосуються тілесного

низу. Так, А. Яценюк став Яйценюком, Путін – Пукіним, нардепи – нардупами, а особливий підрозділ міліції "Беркут" *"улетел на йух"*, куди протестанти неодноразово відправляли й Президента Російської Федерації (напис на одній з його фотографій: *"Щасливого пути на йух"*). Обсцента лексика, використана як спосіб подолання страху, допомагає "понизити" місце перебування "високопосадовців": *"Україну в Європу, Януковича в..."*, *"Пишонку на кашу, Захарченка в парашу"*. У контексті уявної дислокації політиків вербальна агресія українців подекуди набуває більш пристойних форм: *"Зековську потвору під замок в комору"*, *"Яника й міністрів культури на склад макулатури"*. Часто протестанти словесно окреслюють і таку форму непристойної поведінки, як роздягання, тобто оголення тілесного низу (після появи в інтернет-мережі відео зі знущаннями над М. Гаврилюком народ пропонує своїй владі: *"Голими на нари геть"*). Використовується й негативний для нашої культури концепт гомосексуалізму: М. Азаров стає господаром, Янукович – підарештом (*"Посадив собі ялинку, а виросла йолка. Президент став підарештом – нема з нього толку"* [13]). Варто зазначити, що непристойний елемент цих оказіональних утворень завуальовується мовною грою, що є свідченням інтелектуальної діяльності авторів. У контексті протесту Партії регіонів проти інтеграції в ЄС з'являється й висновок народу: *"Если страшно за анал, значит ты регионал!"*. Апеляція до тілесного низу людини не обмежується використанням назв статевих органів чи алюзій на них (Хутін Пуй, Хуйло), а включає й скатологічні назви (напис *"Партія гемороїв"* часто супроводжується зображенням процесу дефекації). Навіть поет О. Ірванець у вірші *"Радісна пісня"* обіграє омоніми (політичне кліше "накласти вето" та вульгаризм "накласти"): *"Наши Осьмомисл і Мудроглав / Прорік щосили: / – Просили вето – я й наклав. / Тепер щасливі? / З нас кожен у майбутнє йде, / А не у безвість. / Та Він ще стільки накладе – / Не розгребетесь..."* [16]. І сексуалізми, і скатологізми, що дуже часто поєднувалися в рамках одного наративу (*"Януковіч минет папізже! P.S. Мої друзі подарілі обісцяння"*), були спрямовані на деві-

ацію політиків й допомагали *"скинути високе й старе – готове й завершене – в матеріально-тілесне потойбіччя для смерті"* [4].

Цікаво, що апеляція до матеріально-тілесного низу, яку М. Бахтін називає *"організуючим началом"* карнавалу [4], у дискурсі Майдану є постійною, проте не завжди набуває образливих форм. Так, О. Покальчук використовує цей прийом задля метафоричного оформлення суспільно-політичної аналітики щодо зв'язку Помаранчевої революції та Євромайдану: *"2004 рік був для України, як перший поцілунок, а 2013 – як перший секс. Ми через якийсь час зрозуміємо, що нас кинули, а ще через якийсь час відчуємо, що ми "залетіли". Якщо врахувати, що дев'ять років тому нам було 14, а зараз 22, то паралель цілком прозора"* [12]. Анонімний автор на стіні одного з будинків на майдані Незалежності перетворює слово "секс" на абревіатуру, користуючись ним для створення атракції: "СЕКС – Сильно Економічно Корумповане Суспільство". Процес народження та його атрибути часто згадуються й у публіцистиці, присвяченій Майдану, проблема якого аналізується в руслі руйнування пост-колоніальної свідомості, виходу на політичну арену покоління ровесників незалежності. Для України це розрив пуповини з Російським імперіалізмом, радянськими шаблонами й моделями розбудови влади. Л. Денисенко у статті "За Родіну, за Путіна" зазначає: *"Ми не могли бути іншими, бо до цього часу в організмі держави, в більшості з нас сидів кровавий послід, сидів СРСР, дай Боже, щоб вийшов зараз увесь, повністю... Адже здається, що в сусідній країні він вріс в матку. Цей послід – СРСР"* [7].

Карнавал неможливий без гротеску, розмивання меж між людським тілом та світом тварин, рослин, неживих предметів, що в дискурсі Майдану використовувався, щоб дискредитувати владу й "принизити" її шляхом словесного й візуального перетворення на представників нижчих форм буття. Зафіксовано вживання з цією метою зоовокативів: *"Хочу жити як людина, Янукович – ти тварина"*, зображення В. Януковича у вигляді товстого kota (*"Путінський кошара"*), у короні з написом "Царь", а поруч, на палці – голова справжньої свині, під фотографіями В. Януковича та М. Азарова написи "Козел № 1", "Ко-

зел № 2", співвіднесення "Беркуту" з птахом та хворобою ("*Обережно – пташиний грип*"). О. Покальчук називає "опозиційну трійку" (В. Кличка, А. Яценюка й О. Тягнибока) "*лебідем, шукою та раком*" [12], апелюючи одночасно до концепту тварини й до фразеологізму з відомої байки, що образно означає нескоординованість дій. Постать В. Януковича також пов'язується з рослинним та предметним світами: "*Овоц созрел! Пора убирать*", на старому порваному чоботі напис "Янукович", прізвисько Ялинкович). У створеному в семантичних рамках Майдану образі экс-президента спостерігаються ще й риси гротескної фігури чорта, адже його зображують з рогами.

Використання пейоративів, лайливих слів, ярликів, зоонімів, прізвиськ у дискурсі Майдану не є показниками низького рівня культури та освіти учасників протесту, адже їх не цуралися навіть інтелігенти. Окрім того, обсцентна лексика та інші різновиди ненормативних слів часто замасковані мовними іграми, паронимазією, потенційними римами. Сміх, створений за допомогою непристойних вербальних форм та графічних зображень, став незвичайним арсеналом зброї обеззброєного народу, що допомагав у психологічній боротьбі з ворогом у всіх його іпостасях ("беркутушки", "петухі", "простітушки", "ялинкові", "нардупи", "Хутін", "Путлери"). Лайка також стала основним інструментом створення території абсолютної свободи шляхом перевертання соціальної піраміди.

Отже, найбільш адекватним кодом прочитання та систематизації гетерогенного тексту Майдану можна вважати культурний патерн карнавалу, який увів у науковий обіг М. Бахтін. Свідченням цього є моделювання явища політичного протесту як свята, що має увінчатися повною люстрацією влади, арештом В. Януковича та його соратників, своєрідним політичним Новим роком. Окрім того, в дискурсі Майдану наявні такі ознаки карнавалу, визначені М. Бахтіним: тимчасове руйнування офіційної системи, перевертання соціальної піраміди, встановлення закону абсолютної рівності, наявність сміхового начала, апеляція до матеріально-тілесного низу, гротескні образи, фамільярні, а подекуди

й вульгарні, мовлення та жестикуляція, перебування натовпу на центральній площі міста в сакральний час. Смилова рамка цього концепту окреслює ситуацію й у кривавий період української революції, адже святковий характер, сміхове начало, витіснені у вербальні та графічні форми, продовжують існувати. Це означає, що дискурс Майдану є карнавальним на всіх етапах свого розвитку, хоча спочатку постає як свято з усіма зовнішніми та психологічними, соціокультурними атрибутами, а потім лише як карнавальне сприйняття дійсності на рівні масової свідомості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Азарова Ю. О.* "Текст" и "текстуальность" в текстах Ж. Деррида [Електронний ресурс] / Ю. О. Азарова. – Режим доступу: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:l8CB_zsjvb8J:core.kmi.open.ac.uk/download/pdf/12080826.pdf+&cd=2&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=opera.

2. *Андрусак І.* Шевченкове "Не однаково мені" та Майдан [Електронний ресурс] / І. Андрусак. – Режим доступу: <http://www.galychyna.if.ua/articles/detail/shevchenkove-ne-odnakovo-meni-ta-ukrajinskii-maidan/>

3. *Арутюнова Н. Д.* Дискурс [Електронний ресурс] / Н. Д. Арутюнова // Лингвистический энциклопедический словарь. – М. : Советская энциклопедия, 1990. – Режим доступу: <http://www.tapemark.narod.ru/les/136g.html>

4. *Бахтин М. М.* Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса [Електронний ресурс] / М. М. Бахтин – Режим доступу: http://www.bim-bad.ru/docs/bakhtin_rablai.pdf

5. Брати Капранови: Захотіли б – були фіюерами [Електронний ресурс]: інтерв'ю – Режим доступу: <http://m.obozrevatel.com/interview/brati-kapranovizahotili-b-buli-fyurerami-.htm>

6. *Гундорова Т.* Майдан як симптом: травма, рана і крипта [Електронний ресурс] / Т. Гундорова. – Режим доступу: <http://krytyka.com/ua/community/blogs/maidan-uak-symptom-travma-rana-i-krypta>

7. *Денисенко Л.* За родіну, за Путіна [Електронний ресурс] / Л. Денисенко. – Режим доступу: http://life.pravda.com.ua/columns/2014/03/15/157683/?fb_action_ids=480005432099412&fb_action_types=og.recommends&fb_source=other_multiline&action_object_map=%7B%22480005432099412%22%3A653935384668480%7D&action_type_map=%7B%22480005432099412%22%3A%22og.recommends%22%7D&action_ref_map=%5B%5D

8. *Жельвис В. И.* Поле брани: Сквернословие как социальная проблема в языках и культурах мира [Електронний ресурс] / В. И. Жельвис. – М. : Ладомир, 2001. – 349с. ("Русская потаенная литература"). – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/985131/>

9. *Еліаде М.* Священне і мирське [Електронний ресурс] / Е. Мірче; [пер. з нім. Г. Кьорян]. – К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. – 115с. – Режим доступу: www.svit.in.ua/kny/Eliade_svia.pdf

10. *Мельниченко Г. В.* Етнічні корені обсценної лексики [Електронний ресурс] / Г. В. Мельниченко – Режим доступу: w.confcontact.com/2009_03_18/fk4_melnichenko.php

11. *Мусієнко Н.* Мистецтво Майдану: Дослідження з соціокультурної антропології / Н. Мусієнко // МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія. – 2014. – Вип. 10. – С. 155–192.

12. *Покальчук О.* 2004 рік був для України, як перший поцілунок, а 2013 – як перший секс [Електронний ресурс] / О. Покальчук // Ipress. ua – Режим доступу: oleg_pokalchuk_2004_rik_buv_dlya_ukrainy_yak_pershuyu_potsilunok_a_2013_yak_pershuyu_seks_35460

13. "Президент став під арештом": коломийки від Карпи на Євромайдані. – Режим доступу: <http://life.pravda.com.ua/society/2013/12/16/145828/>

14. *Ткачівська М. Р.* Мовні "заплати" або лихослів'я (перчений хліб перекладача) [Електронний ресурс] / М. Р. Ткачівська. – Режим доступу: file:///C:/Users/%D0%9D%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%BA%D0%B0/Downloads/vluf_2014_3_10.pdf

15. Українські письменники розказують Німеччині про Майдан та революцію гідності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazeta.ua/articles/culture/_ukrayinski-pismenniki-rozkazuuyut-nimechchini-pro-majdan-ta-revoluciyu-gidnosti/547203?mobile=true

16. <http://irvanets.livejournal.com/8844.html>

17. <http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AF%D0%BD%D1%83%D0%BA%D1%96%D0%B7%D0%BC%D0%B8>

18. <http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F:%D0%93%D1%83%D0%BC%D0%BE%D1%80/%D0%90%D0%B7%D1%96%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BA%D0%B0>

Стаття надійшла до редакції 27.04.15

Н. П. Ковтонюк, студ.

Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка, г. Київ

Смысловая рамка карнавала как код прочтения дискурса Майдана

В статье анализируется дискурс Майдана в контексте широкого понимания текстуальности и философии карнавала М. Бахтина. Принято во внимание не только вербально-графический, вербально-фонетический, визуальный, но и некодированный архетипическо-мифологический ряды. Особый акцент сделан на смеховом начале и способах его вербализации в дискурсе Майдана.

Ключевые слова: дискурс, карнавал, текст, смех, обсценная лексика, архетип.

N. Kovtoniuk, student
Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv

The Semantic Concept of Carnival as a Code of Reading the Discourse of Maidan

The article analyzes the discourse of Maidan in the context of wide conception of textuality and philosophy of the carnival of Mihailo Bahtin. Not only verbal-graphical, verbal-phonetic, visual but also unencoded archetypal-mythological series are taken into account. Emphasis is placed on the comic component and ways of its verbalization in the discourse of Maidan.

Keywords: *discourse, carnival, text, laughter, obscene lexis, archetype.*

УДК 811.1122

В. В. Козловський, д-р філол. наук, проф.
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ

ТАКТИКА ПОБУДОВИ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНОЇ МОДЕЛІ (на матеріалі простого речення сучасної німецької мови)

Статтю присвячено дослідженню питання моделювання у мові, інтерпретації підходів лінгвістів щодо організації моделі, визначенню структурно-семантичних моделей простого речення в сучасній німецькій мові.

Ключові слова: *моделювання, структурно-семантична модель, просте речення, німецька мова.*

У науці моделювання вважається центральним дослідницьким методом, який спрямований на висвітлення властивостей предмета / явища за допомогою побудови його моделі. До загальних властивостей моделі відносять, насамперед, умовність, а критерієм адекватності вважають експеримент.

Моделювання у лінгвістиці є пріоритетною темою теоретичного і практичного синтаксису, яке спрямовано, насамперед, на опис моделей речення та складання списку таких моделей у мові. Лінгвістична прагматика надало питанню моделювання додаткової актуальності, оскільки одним з предметів її дослідження є комунікативні моделі (моделі мовленнєвої поведінки).